

jež neprovedenými důkazy měly býti dokázány a jež by odůvodňovaly závěr, že přípravné práce zadané architektu B-ovi smlouvou ze dne 18. září 1931 byly pro nezbytnost stavby školy nutné a neodkladné. Pro neprovedení oněch důkazů, jimiž dovolatelka chce dolíčiti neodkladnost a nutnost stavby školy, nestalo se řízení odvolacího soudu neúplným. Ani z toho, že prý stavba školy byla jednou z nejnaléhavějších otázek obecní administrativy a že okresní školní inspektor hrozil zavřením školy, nebude-li se stavbou nové školní budovy započato, nelze totiž ještě dovoditi, že přípravné práce spojené se stavbou školy, zejména práce podle smlouvy z 18. září 1931, nedopouštěly vůbec odkladu pro přímo hrozící neodvratnou škodu. Vždyť postavení školy bylo žalované obci nařízeno teprve v roce 1934. Dovolatelka dále ani netvrdí, že již před tím dostal vládní komisař od nadřízených orgánů úřední příkaz aspoň k přípravným pracím. Nebylo dále dokázáno, že se obec svým zastupitelstvem usnesla dříve, než byl vládní komisař obci dosazen, na stavbě školy platně, zejména ve smyslu § 10, odst. 3, zák. č. 329/1921 Sb. z. a n. v postupu vládního komisaře nelze proto spatřovati jen provádění platného již rozhodnutí žalované obce. Tím méně lze spatřovati v rozhodnutí vládního komisaře akt běžné správy obecní, když obci měl vzniknouti závazek, jež bylo nutno krýti mimořádně zápůjčkou. Nezáleží proto již na tom, zda si vládní komisař obstaral úhradu k provedení tohoto rozhodnutí, jež jest jinak pokládati rovněž za opatření rozpočtové ve smyslu § 10, odst. 3, zák. č. 329/1921 Sb. z. a n. Poněvadž vládní komisař překročil podle toho meze oprávnění daného mu předpisem § 106 čes. obec. zřiz., nemohl svým rozhodnutím obec platně zavázati.

Co se týká uznání zažalované pohledávky žalovanou obcí, jest uvést, že k uznání žalovanou obcí vůči architektu B-ovi mohlo dojiti jen projevem, jenž by byl vyžadoval náležitostí předepsaných § 55 čes. obec. zřiz. za toho dalšího předpokladu, že jest kryt usnesením obecního zastupitelstva, při čemž by zastupitelstvo musilo přihlížeti též k předpisům o úpravě finančního hospodářství obce, zejména k předpisu § 10, odst. 3, zák. č. 329/1921 Sb. z. a n. Uvedených formálních náležitostí nemá dopis ze dne 3. března 1932, jež dovolatelka předložila k důkazu; také pro akcesorickou povahu uznání nemohlo dojiti k uznání dluhu, jenž vůbec právně neexistoval.

Čís. 16780.

Vládní komisař obce (§ 106 čes. obec. zřiz.) není bez příkazu nadřízeného orgánu oprávněn uzavřít smlouvu o koupi nemovitostí za cenu, která měla býti uhrazena zápůjčkou.

Taková smlouva se nestala pro obec závaznou tím, že byla dohlédacím úřadem podle § 23 zák. č. 329/1921 Sb. z. a n. schválena; ta-

kové schválení nenahrazuje smluvní projev obce a předpokládá platnost projevu obce.

(Rozh. ze dne 4. března 1938, Rv I 1254/37.)

Trhovou smlouvou ze dne 19. a 22. srpna 1931, podepsanou za žalovanou obec tehdejším vládním komisařem Josefem H., prodal žalující spolek »S.« žalované obci, zastoupené starostou obce Janem S., pozemkové parcely č. kat. . . ., zapsané v pozemkové knize Ř. za ujednanou částku 380.000 Kč. Před podpisem hotové smlouvy zaplatila žalovaná obec hotově 80.000 Kč a zbytek 300.000 Kč ponechal žalující spolek jako zápůjčku s ujednáním, že žalovaná obec bude platit určité úroky, na něž skutečně již zaplatila 1.500 Kč. Řečená trhová smlouva byla pod č. j. 37.976/1931 okresním úřadem v P. dne 19. srpna 1931 hledíc na usnesení okresního výboru v P. ze dne 1. července 1931 č. j. 37.976/1931, schválena a potvrzeno, že Josef H. jako vládní komisař obce Ř. (nyní žalované) jest podle výměru okresního úřadu v P. ze dne 6. února 1931 č. j. 7744/1931 oprávněn obec Ř. pravoplatně zastupovati, a že trhovou smlouvu skutečně podepsal. Podle usnesení ze dne 13. září 1931 bylo pro žalovanou obec zapsáno vlastnické právo ke koupeným pozemkům. Vyhláškou z 16. června 1931 vyhlásil vládní komisař Josef H., že uzavírá jménem obce Ř. u Okresní hospodářské záložny v S. obecní zápůjčku na 150.000 Kč jako splátku na zaplacení zakoupených pozemků na stavbu školní budovy. Proti této vyhlášce nebylo podáno námitek. Také výměrem okresního školního výboru v P. ze dne 10. června 1931 byly pozemky, o něž jde, pro zamýšlený účel schváleny a místní školní radě uloženo, aby pozemky ty byly zakoupeny. Dne 17. listopadu 1930 bylo ve schůzi zastupitelstva obce Ř. usneseno zařaditi do mimořádného rozpočtu 1,200.000 Kč na stavbu školy. Dne 8. dubna 1932 byla kupní smlouva v obecním zastupitelstvu přečtena, dne 30. prosince 1932 byl obecním zastupitelstvem schválen mimořádný rozpočet 1,300.000 Kč na stavbu školy, a to uhrazený novou půjčkou 1,000.000 Kč a 300.000 Kč k zaplacení dluhu žalujícímu spolku. Tvrdě, že žalovaná obec jest na mu dlužna na úrocích z 300.000 Kč částku 34.000 Kč, domáhá se žalující spolek na žalované obci zaplacení 34.000 Kč s přísl. Proti žalobě namítla žalovaná mimo jiné neplatnost trhové smlouvy, ježto podle § 106 čes. obec. zřiz. nebyl gerent oprávněn ke koupi pozemků, o něž jde, takže vykročil z mezí běžné agendy hospodářské, a že se koupě ta přičila zejména předpisům §§ 10 až 12 zák. z 12. srpna 1921, č. 329 Sb. z. a n. Soud první stolice zamítl žalobu. Důvody: Jde především o to, zda trhová smlouva z 19. a 22. srpna 1931 je platná, či nikoli. Na tu otázku jest odpověděti záporně z těchto důvodů: Vládní komisař (§ 106 čes. obec. zřiz.) jako pouhý správce jest oprávněn jen k zatímní správě obecního hospodářství k odvrácení škody a ztráty, tudíž jen k opatřením běžného rázu bez zásahu do majetkového stavu obce. K takovému vedení správy však

nenáleží zcizení nemovitostí nebo jejich koupě zejména na úvěr, ledaže by šlo o odvrácení hrozící škody, což však žalobce ani netvrdil, ani nedokázal (rozh. č. 6494 Sb. n. s.). Jestliže tedy vládní komisař vykročil z mezí nutnosti a vykonával záležitosti vyhrazené obecnímu zastupitelstvu, nemůže být jeho jednání platné. Není-li tu však platného usnesení obecního zastupitelstva, nemůže dojít k platnému ujednání smlouvy s obcí a nemůže ani schválením nadřízeného samosprávného orgánu tento nedostatek být nahrazen (rozh. č. 3975 a 4321 Sb. n. s., na jejichž vývody se odkazuje). Trhovou smlouvu nutno tudíž pokládati za neplatnou a nenabytí platnosti ani dodatečným schválením obecního zastupitelstva nebo uznáním dluhu obecní radou, která by musila zachovati předpisy finanční novely (zák. č. 329/1921 Sb. z. a n., zejména §§ 10 až 14) a § 97 čes. obec. zřiz. ve znění § 23 řečené finanční novely, neboť by ona nová trhovía smlouva musila být znovu schválena, což se však nestalo. Právě tak ani zařazení položky na splátku dluhu z dotčené smlouvy obecním zastupitelstvem do obecního rozpočtu nemůže nic změnit na její neplatnosti. Ustanovení § 2 zák. č. 69/1935 Sb. z. a n. nelze v souzené věci užítí. O d v o l a c í s o u d potvrdil napadený rozsudek.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Vládní komisař žalované obce nebyl oprávněn uzavřít s dovolatelkou za žalovanou obec kupní smlouvu ze dne 19. srpna (22. srpna) 1931. Šlo přece o koupi nemovitostí v trhové ceně 380.000 Kč, jež měla být uhrazena zápůjčkou. Příkaz k této koupi nebyl vládnímu komisaři dán nadřízeným orgánem. To dovolatelka ani netvrdila. Nešlo dále ani o vyřízení neodkladné věci, ani, jak z povahy věci vyplývá, o akt běžné správy obecní. Uzavřev uvedenou trhovou smlouvu, překročil proto vládní komisař oprávnění dané mu předpisem § 106 čes. obec. zřiz. (srov. č. 14681 Sb. n. s.). Projev vůle, jímž za obec trhovou smlouvu uzavřel, není právně závazný a nemohl obec zavázati, protože vycházel od orgánu, jenž k jednání tomu nebyl podle zákona oprávněn. Tu otázku musí soud sám rozřešiti v mezích souzeného sporu a nebrání mu v tom žádné závazné usnesení nebo názor správního úřadu. Pouze z toho, že za obec jednal vládní komisař, nemůže tedy dovolatelka dovoditi vznik závazku pro obec z oné smlouvy. Schvalovací doložka okresního úřadu, připojená na oné trhové smlouvě vzhledem na usnesení okresního výboru, ani usnesení samo nemají toho významu, jaký mu přikládá dovolatelka. Není ani třeba zkoumati, zda jde o správní akt okresního úřadu, jež soudy nemohou přezkoumávati, jsouce jím vázány. Schválení uzavřené kupní smlouvy dohlédacím úřadem bylo totiž potřebí již také podle odstavce prvního č. 4 § 23 zák. č. 329/1921 Sb. z. a n. hledíc na výši trhové ceny. Právní význam takového schválení záleží v tom, že

se jím jen doplňuje, nikoliv však nahrazuje smluvní projev obce, a předpokládá tudíž schválení to již platnost a právní účinnost projevu obce. Té tu však, jak dovedeno, nebylo. Usnesením o vkladu vlastnického práva k nemovitostem pro žalovanou obec do pozemkových knih nebyla rozřešena otázka platnosti kupní smlouvy, jak správně poznal odvolací soud.

Čís. 16781.

Nekalá soutěž (zák. č. 111/1927 Sb. z. a n.).

Obsahuje-li závadný článek zlehčování některých podniků určitého druhu, aniž lze z něho vyčísti, kterých určitých podniků toho druhu se týká, není každý podnik toho druhu oprávněn k žalobě podle § 10 zákona proti nekalé soutěži. Ani paušálně zlehčující a nedoložená zlehčování se nevymykají sankci stanovené v § 10 zákona proti nekalé soutěži, jest však vždy zkoumati, zda budou závadný článek chápati zákaznické kruhy se zřením na okolnosti jednotlivého případu tak, že směřuje proti určitému podniku.

(Rozh. ze dne 4. března 1938, Rv I 1851/37.)

Srov. rozh. č. 12638, 16742 Sb. n. s.

V č. 2 roč. I., únor 1935, byl otištěn článek pod nadpisem »Žít a nechat žít« tohoto obsahu: »Napsali jsme už, že název našeho listu jest i našim programem. Každý má nárok na život a my také si přejeme a chceme, aby se vedlo dobře každému zákazníkovi. I obchodník a živnostník má však právo na život. Není myslitelné, aby stát konsumům a různým družstvům poskytoval různé výhody a mnohomilionové subvence, které musí nejdříve sebrati na daních od poplatnictva, tedy nejen od zákaznictva, ať už v přímých nebo nepřímých daních, ale hlavně od obchodníků a živnostníků, jimž stát nechává jen starost, jak mají zaplatiti stále a stále rostoucí daně a jiná břemena. Živnostník a obchodník nechce nic jiného, než aby konsumy měly tytéž povinnosti jako má on, aby byly jako ve skutečně demokratickém státě pro všechny občany stejné povinnosti i stejná práva, aby poplatnictvo nemusilo stále doplácet ve způsobě zvyšovaných daní i na různé subvence konsumového a družstevnického hospodářství a j. Vždyť je přece známo, že konsumy a družstva nemají lepšího zboží a neprodávají o nic levněji než řádný obchodník a živnostník. Tento se musí, jak náleží, přičiniti, poněvadž jenom na tomto záleží celá jeho existence, neboť stát mu na to nic nepřidá. Obchodník a živnostník musí se proto všemožně snažiti obsloužit řádně svého zákazníka vždy čerstvým a nejlepším zbožím za možně nejlevnější ceny, neboť jeho celá existence závisí jen od dobré prosperity jeho živnosti neb obchodu, od spokojenosti jeho zákaznictva, aby okruh tohoto si nejen udržel, ale i rozšířil. Nakupujte proto u řád-